

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny országos fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: KISNÉ TÓTH ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középfiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: KOVÁCSNÉ FÁBIÁN ANDREA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** KOVÁCSNÉ HERMAN KATALIN (Teleki Blanka Általános Iskola)
Közép-Buda: MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: PONGRÁCZNÉ KRIZMANITS MÁRIA (József Attila Kat. Ált. Isk.)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest, Közép-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERESKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád-Csanád: SZABÓ MÁRIA (Karolina Óv., Ált. Isk., Gimn., AMI és Kollégium, Szeged)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: HUJBER JULIANNA (SZIE Öveges Kálmán Gyakorló Ált. Isk., Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Szolnoki SZCJGY Gépipari Technikum, Szolnok)
Komárom-Esztergom: LÁZÁR KATALIN (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVICS MAGDOLNA (KÁÁI. Szabó Lőrinc Tagisk., Balassagyarmat)
Pest megye – délkelet: GELENCSÉRNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2022/23. ORSZÁGOS DÖNTŐ 5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

**A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek!
Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.**

- Érdekes megnevezései vannak háziállataink nőtényeinek, hímjeinek és utódainak. Az alábbi szavak közül melyek vonatkoznak ugyanarra a fajra?
(A) kanca (B) koca (C) jérce (D) malac (E) süldő
- Melyik szóba kell hosszú *ll*-t írni?
(A) szöke__ (B) fuva__at (C) elvá__al
(D) szégye__ (E) mi__iméter
- Híres versekből idézünk egy-egy sort. Melyeket írta ugyanaz a költő?
(A) „Nyújts feléje védő kart” (B) „S a kis szobába toppanék”
(C) „A magyar név megint szép lesz” (D) „most látom, milyen óriás ő”
(E) „Itt élned, halnod kell.”
- Mire van példa az előző feladat idézeteiben olvasható igék között?
(A) feltételes mód (B) (régies) múlt idő (C) felszólító mód
(D) igekötős ige (E) egyes szám, 2. személy
- Mely szavak illenek a közmondás valamelyik kipontozott helyére?
Két ..... nem fér meg egy .....
(A) betyár (B) dudás (C) subában (D) csárdában (E) szekéren
- Jelöljétek meg a helyesen szótagolt névmásokat!
(A) több-ször (B) ez-ek-et (C) kü-lön-le-ges
(D) o-lya-nok-nak (E) mek-ko-rá-ra
- Mely szavaknak, meghatározásoknak felel meg egy **KO**- kezdetű szó?
(A) hozzáértés nélkül főz (B) tréfás, gonoszkodó manó
(C) rosszindulatú, vásott (D) pengetős hangszer
(E) mások dolgába belekotyogó
- Mely állítások igazak a hun-magyar mondavilágra vonatkozóan?
(A) Hunor és Magor a csodaszarvast követve jutott el egy mocsaras vidékre.
(B) Itt régi szokás szerint feláldozták az állatot.
(C) Hunor és Magor Dül király leányait vette feleségül.
(D) Attila hun királyt egy hármaskoporsóban temették el a Tisza medrébe.
(E) Attila fiát Csanádnak hívták, aki a hagyomány szerint a Hadak Útján lejöve segíti ki a székelyeket a bajban.
- Alkossatok szóösszetételeket a NAGYBETŰS és az (A)-(E) pontokban olvasható szavak felhasználásával! Melyiknek nincs párja? Melyikkel nem lehet így összetett szót alkotni?
VIRÁG BOT BÚVÓ EGÉR
(A) út (B) jég (C) koldus (D) ezer (E) patak
- Az alábbi anagrammák különböző mesehősök nevéből keletkeztek. Melyik leány közülük? Könnyítésül a legelső betűt aláhúztuk.
(A) JÓNAK MA SZEBB (B) AZ MÁR DÚS KINCS
(C) KAPOR IS (D) ÓH, FIA ELFÉR.
(E) A ROCKK KIRÁLY
- Ha a MÉR szónak bármelyik betűjét kicseréljük egy másikkra, könnyen új szót hozhatunk létre. Például: BÉR, MAR stb. Keressétek meg a két megadott példán kívül az összes többi így létrejövő szóalakot, majd jelöljétek meg az ezekre vonatkozó igaz állításokat!
(A) Legalább 15 szót lehet alkotni.
(B) Van köztük olyan szó, amely két szófajba is tartozhat.
(C) Van példa melléknévre.
(D) Van köztük egyes szám második személyű ige.
(E) Akár négy szóra is igaz, hogy visszafelé olvasva is értelmes.
- Azokat a mondatokat jelöljétek meg, amelyek a nyelvhelyesség vagy a szóhasználat szempontjából hibásak!
(A) Valódi előrelépésre ebben a kérdésben sajnos egyenlőre még várni kell.
(B) Még mindig gyengélkedett, így ezt a napot is a szobájába töltötte.
(C) Én a magam részéről szívesebben választanék valami vígjátékot.
(D) Laciéknak még jó ideig kell a kezelések végett a kórházba járniuk.
(E) Az anyai nagyszüleink egész életükben az öt kerületben laktak.
- A helyesen írt szavak kezdőbetűiből (az előfordulás sorrendjében) egy újabb szó olvasható össze. Mit jelenthet ez a szó?
pittypang, bakancs, alapítvány, órakor, röktön, kilogramm, ilyesztő
(A) nyolclábú rovar (B) a kecske hímje
(C) vallomás (D) kedveskedő dicséret
(E) kisebb hiba